

buiten gescheurd, en daarna uitgezaaid tot lavendel of opgestegen als adelaar. De sensitieve poëzie waarin Hollevoet de gruwel vangt, overstijgt wel meteen de gemiddelde jeugdtheatertekst, maar haar personages houden de schetsmatige simpelheid van een Jommeke strip. Tante Lavinia (Ilse De Koe) is een mooi Annemieke in een wit kleedje, Titus zelf (Frank Focketyn) maakt als gelaarsde generaal weinig woorden vuil aan zijn gekweldde schuldgevoel. ‘Ge zorgt slecht voor uw familie, Titus.’ Nog ‘onnozeler’ lijkt de clan van de buitgemaakte tegenstanders, hun gezichten afgedekt onder papieren draagtassen als Al Qaida-gijzelaars in de supermarkt. De vreeswekkende Gotenkoningin Tamora wordt in de vertolking van Karlijn Sileghem een draaikont met haar stiletto’s in de modder. En haar zonen zijn herleid tot één jong gastje (gespeeld door Jonas Van Geel), die prompt hormonaal gaat reageren op Lavinia. *Zwijnen!* zoekt het licht komische sprookje van wel meer jeugdtheater: met de directe dialogen, de tastbare kostuums en de subtiele overacting. Het is krijgertje spelen op de speelplaats, met een lach en een traan.

Maar daaronder rust natuurlijk nog steeds het fundament van Shakespeare, die met *Titus Andronicus* (1594) niet alleen zijn eerste, maar ook zijn meest affreuze tragedie pende. Na de klassieke kering van de orde in het eerste bedrijf, wanneer de Romeinse keizer ineens de gekwetste Tamora tot bruid neemt, gaat het hek totaaf van de dam en vloeien er béken bloed. Niet meteen wat je kinderen toewent. Valt het geweld van *Macbeth* nog te verklaren vanuit diens donkere psychologie (kinderloosheid, machtswellust), de wraak van de nieuwe Romeinse keizerin op haar overwinnaar Titus en zijn overblijvende kroost is zo redeloos dat je de verdere afwikkeling nog amper serieus kan nemen. Telgen worden gedood, Titus’ eigen hand gaat eraf, en met de resterende kookt hij van Tamora’s nageslacht een pastetje. Je voelt dat Hollevoet daarmee gekampt heeft. Waar ga je mee uit de bocht in pure overdrijving en waar probeer je met al dat geweld toch raak te treffen? Ze heeft ervoor gekozen om de ontluisterende relictten van de oorspronkelijke tekst voortdurend op de loer te laten liggen, om ze af en toe dubbel heftig uit te spelen. De verkrachting van Lavinia door Tamora’s zoon Chiron is zo’n compromisloos moment. Het begint als een opdringerige liefdesverklaring, maar ontspoord in een houdgreep waaronder De Koe enkel kan spartelen als een konijntje in een vossenklem. De rest gebeurt zoals in klassieke tragedies buiten beeld (Hollevoet draait gewoon de lichtknop om), maar het resultaat knijpt de keel toe. Traag en uitdrukkingloos nadert De Koe na de verkrachting vanuit de fond, haar nette kleedje zwaar geschandaliseerd. Zie het eeuwige slachtoffer: van Vietnam tot Rwanda tot Irak. Dit is absoluut niet meer het vrolijk-droevige jeugdtheater van alledag. De vijver van vergelijkingsmateriaal droogt op tot eigenlijk enkel nog *Bulger*, Bronks eigen productie over de kidnaping en foltering van de gelijknamige Engelse peuter, overblijft. Complexe materie.

Het zorgt potentieel voor de eeuwenoude discussie: kan al dit oorlogsgeweld wel voor kinderen? Dient het jeugdtheater daarvoor? Hollevoet zwengelt die vraag nog extra aan door elk kiertje hoop genadeloos dicht te slaan. Vormt Lucius in Shakespeares origineel nog een mogelijke wissel op een betere toekomst wanneer hij na de dood van alle anderen de nieuwe keizer wordt, in *Zwijnen!* wordt van die machtsgreep vooral de blijvende wreedheid benadrukt. Slaets scheidt er groot genoeg in om zwarte Aaron, Tamora’s door en door slechte lief (bijzonder sec gespeeld door Lukas Smolders), sadistisch terecht te stellen. ‘We hangen u op tot de vliegen u opeten. Dat mag. ’t Is toch oorlog.’ Zijn jongensdroom om net als opa Titus een heroïsche slachter te worden, is ondanks alle moorden geen sikkepit veranderd. Er is ook geen enkel ander personage waar je je moreel mee kan identificeren. Ze zijn allen even grote slechteriken. Zelfs Lavinia’s schijnbaar liefdevolle reactie op Chirons Romeo-monoloog vol wroeging dient enkel zijn snellere dood.